

OW 00:14:08 - 00:14:51 "ti, co přijeli nás obsazovat, tak jeli z Německa, jeli přes Nymburk a první co viděli bylo autodílna, takže hned ten první den byl plnej ten dvůr velkej, německejch aut, ale takový spíš se tomu říkalo džípy nebo ty důstojnický osobní auta, protože měli poruchy "

40s

Anička: Tak na 15. března 1939, den, kdy začala okupace Československa fašistickým Německem, vzpomíná tehdy devítiletá Olga Weissová, rozená Kutíková.

14 s

Maruška: Olga své dětství prožívala převážně v autodílně svých rodičů, na předměstí Nymburka.

6s

Kryštof: Během nacistické okupace jí postupně začalo ze života mizet mnoho kamarádů i sousedů.

5s

OW 00:24:38 - 00:25:29 "sousedí naši měli dalo by se říct podnájemníky a to byli taky židi. vdova a už taková jako dospělá dcera a vím, že jsem tam jednou přišla a oni všichni seděli jako u těch domácích a že byli všechny takový jako strašně nehovorný a nějaký kufry tam byli a řekli mě tenkrát, že se stěhujou. No ale oni vlastně šli do toho transportu jo."

50s

Ondra: Nikdo přesně nevěděl, co čeká na ty, kdo odchází do transportů. O osudech sousedů se Olga začala dovídat až po válce.

10s

Magda: Válečné období provázal strach nejen o blízké, ale také z možných bombardování. Nymburk je významnou železniční křižovatkou.

11s

OW 00:12:28 - 00:12:49 "já jsem měla hrůzu z letadel. Protože se třeba mluvilo, že třeba budou bombardovat a těch letadel, takže jsem pak měla úplně takovou jako fobii, že se mi o tom třeba i zdálo, že na něco na mě padá nebo tak jo"

10s

Anička: Olga vyprávěla, že i v Nymburce bylo několik rodin, které musely před nacisty utéct z pohraničí.

7s

OW 00:29:05 - 00:29:30 "Vedle mě posadila učitelka ve škole děvče, který zrovna tak, který přijeli vlakem asi po čtyřech dnech trmácení, beze všeho. Nic neměli ani na převlíknutí a to poněvadž museli utýct, poněvadž je ty němci tam prostě štváli a byli v nebezpečí"

25s

Maruška: Osvobození v roce 1945 bylo pro všechny i pro Olgu velmi euforické.

5s

OW 00:42:52 - 00:43:07 "všecko se to tak jako pomaličku zlepšovalo, konsolidovalo a najednou báb, přišel osmačtyřicátý rok a byl konec."

15s

Kryštof: Komunistický převrat i následné znárodňování postihlo i rodinu Olgy. Komunisté jim zabavili autodílnu.

5s

OW 01:01:50 - 01:02:08 "Tak všecko co tam bylo, celá ta dílna, zařízení, nástroje a velké sklad, tak už když jsem přišla, už to nebylo naše."

18s

OW 01:02:22 - 01:02:34 "Tátu tam nechali jako vedoucího, což na jednu stranu bylo dobře, ale na druhou stranu zas ho to pořád bolelo že jo."

12s

Magda: Olga nesměla studovat na vysoké škole, chodila alespoň na jazykovou školu. Díky náhodě začala učit na Nymburském gymnáziu.

8 s

OW 01:22:10 - 01:22:33 "a říkali - to je jenom přes mateřskou. no tak jsem říkala...no tak to nějak toho půlroku vydržím. Jo...narodila se jim holčička a víte kdy jsem šla odtamtud? Když maturovala!"

23 s

Magda: Dnes čtyřidevadesátiletá dáma si s námi povídala v Nymburce, kde strávila celý život. Bydlí jen kousek od místa, kde stávala dílna jejího tatínka.

8 s